

PRIKAZI I OSVRTI

Primljeno: srpanj 2007.

Zastupljenost maloljetnika i mlađih punoljetnika u strukturi prijavljenih počinitelja kaznenih djela zloporabe opojnih droga iz članka 173. KZ-a Pula, 24.-26. rujna 2006. godine

Cilj izlaganja održanog na konferenciji Ovisnost, zlouporaba droga, rehabilitacija, resocijalizacija, smanjenje štete - Trendovi, pristupi i odgovori društva na suzbijanje zlouporabe opojnih droga, Pula, 24.-26. rujna 2006. godine bio je prezentirati statističke pokazatelje koji se odnose na strukturu kazneno prijavljenih osoba za počinjenje kaznenog djela zloporabe opojnih droga iz članka 173. KZ-a. Konkretno prikazana je policijska statistika u svezi sa strukturom prijavljenih počinitelja kaznenih djela zloporabe droge s posebnim osvrtom na sudjelovanje maloljetnih osoba kao počinitelja.

Za potrebe prikazane analize obrađena je policijska statistika MUP-a RH u svezi s člankom 173. KZ-a za vremensko razdoblje od 2001. do 2005. godine. Također je učinjena raščlamba ukupne strukture kaznenih djela koja su počinile maloljetne osobe, odnosno zastupljenost kriminaliteta vezanog uz zloporabu opojnih droga u strukturi maloljetničkog kriminaliteta.

UVOD

U organizaciji Ureda za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, te Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi u vremenskom razdoblju od 24. do 26. rujna 2006. godine održana je konferencija s međunarodnim sudjelovanjem pod nazivom Ovisnost, zlouporaba droga, rehabilitacija, resocijalizacija, smanjenje štete - Trendovi, pristupi i odgovori društva na suzbijanje zlouporabe opojnih droga.

Konferencija je bila namijenjena tijelima državne uprave, tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave, praktičarima, nevladinim organizacijama, zdravstvenim i nezdravstvenim djelatnicima u sustavu zdravstva i socijalne skrbi, policiji, pravosuđu te drugim sustavima koji su na nacionalnoj i lokalnoj razini uključeni u sprječavanje i suprotstavljanje zloporabe droga, bilo putem mjera rane sekundarne prevencije, provođenjem mjera skrbi o ovisnicima i povremenim uzimateljima opojnih droga te mjerama usmjerenim na smanjenje štetnih zdravstvenih i socijalnih posljedica nastalih zloporabom opojnih droga.

Organizator je kao glavni cilj Konferencije naveo pružanje zaštite mladima pred životnim okolnostima koje pogoduju zloporabi droga, te s tim u svezi razvijanje novih pristupa za rano otkrivanje konzumenata droga i što raniju intervenciju i pružanje pomoći. Također je kao cilj Konferencije naveden i razvoj novih pristupa tretmanu, rehabilitaciji i resocijalizaciji ovisnika te mjerama za smanjenje štetnih socijalnih i zdravstvenih posljedica nastalih zloporabom opojnih droga. Da bi se navedeno postiglo smatra se potrebnim razmotriti nove trendove i načine konzumiranja droga među mladima, vrste i oblike tretmana i rehabilitacije ovisnika o drogama, te dosadašnje pristupe rješavanju problema ovisnosti o drogama na temelju kojih će se razvijati novi pristupi i odgovori društva na sverastući problem konzumiranja droga u društvu, osobito među mladima.

Opće je poznato da u mnogim zemljama problematika povezana uz droge zauzima vrlo visoko, ako ne i prvo mjesto na ljestvici prioriteta vezanih uz nacionalnu sigurnost, te zdravlje nacije. Zloporaba opojnih droga, te bolest ovisnosti o drogama kao njegove posljedice pogoda sve društvene slojeve, društvene zajednice i sve zemlje, a osobito ranjiva skupina su osobe mlađe životne dobi te je iz tog razloga u izlaganju stavljen naglasak na njihovu zastupljenost u kriminalitetu zloporabe opojnih droga. Navedeno je važno zato što je praćenje kriminaliteta, odnosno uočavanje trendova vezanih uz zloporabu jedan od uvjeta za kasniju uspješnu primjenu i provedbu mjera sekundarne i primarne prevencije.

Policija sukladno svojim ovlastima i zadaćama, koje kada govorimo o kriminalitetu vezanim uz zloporabu opojnih droga proizlaze i iz Nacionalne strategije i Akcijskog plana suzbijanja zloupotrebe opojnih droga, posebice planira svoje aktivnosti po predmetnom kriminalitetu. U svrhu suzbijanja i sprječavanja činjenja tih kaznenih djela poduzimaju se mјere koje su mahom usmjerene na kontinuirano smanjenje dostupnosti (ponude) opojnih droga na ilegalnom tržištu, i to naročito na mjestima okupljanja, druženja i zabave mlađih. Sprječava se svaki pokušaj uspostavljanja otvorenih narkoscena, te se na taj način uz suzbijanje ponude, nastoji maksimalno otežati mogućnost nabave zabranjenih opojnih droga. U preventivnu svrhu, odnosno zaštitu ranjive populacije od agresivne ponude provode se redoviti obilasci osnovnih i srednjih škola, uz redovito izvođenje zadaća policije koje proizlaze iz obveza utvrđenih Obiteljskim zakonom, poglavito one koje su povezane uz noćne izliske maloljetnih osoba i djece.

Kako bi se mјere usmjerene na suzbijanje kriminaliteta zloporabe opojnih droga mogle uspješno provoditi i usmjeravati, potrebno je kontinuirano pratiti stanje i kretanje tog oblika kriminaliteta. Stoga su za potrebe izlaganja prikupljeni i obrađeni svi podaci koji se odnose na prijavljene počinitelje zbog postojanja osnovane sumnje da su počinili kazneno djelo iz članka 173. KZ-a (zlouporaba opojnih droga), tijekom vremenskog razdoblja od 2001. do 2005. godine na području Republike Hrvatske.

Posebice je analizirana njihova struktura s obzirom na životnu dob počinitelja u trenutku počinjenja kaznenog djela, odnosno analiziran je udio maloljetnih osoba u predmetnoj strukturi.

DOBNA STRUKTURA POČINITELJA KAZNENOG DJELA ZLOPORABE OPOJNIH DROGA

U tablici 1 prikazana je dobna struktura počinitelja kaznenog djela zlorabe opojnih droga. Iz navedenog prikaza vidljivo je da su u vremenskom razdoblju od 2001. do 2005., kao počinitelji promatranog kaznenog djela najzastupljenije osobe od 21. do 25. godine (frekvencija postotnog udjela je od 28.16% do 31.22%). Zatim slijede počinitelji od 18. do 21. godine (frekvencija postotnog udjela je od 22.23% do 29.30%), te počinitelji od 25. do 29. godine (frekvencija postotnog udjela je od 13.50% do 18.93%). Zanimljivo je istaknuti uočeni trend koji kazuje da je u navedenom vremenskom razdoblju došlo do pada postotne zastupljenosti počinitelja od 18. do 21. godine (pad udjela s 29.15% 2001. godine na 22.23% 2005. godine), uz napomenu da je pad udjela pratio i pad u absolutnim brojevima prijavljenih počinitelja te dobne skupine (1.893 prijavljenih počinitelja 2001., 1.267 prijavljenih počinitelja 2005. godine).

Također se iz tablice uočava trend rasta zastupljenosti (u ukupnoj dobnoj strukturi) počinitelja od 25. do 29. godine (rast udjela s 13.50% 2001. godine na 18.93% 2005. godine.). Evidentan je porast u absolutnim brojevima počinitelja s 876 počinitelja prijavljenih tijekom 2001. godine, na 1.079 počinitelja prijavljenih 2005. godine.

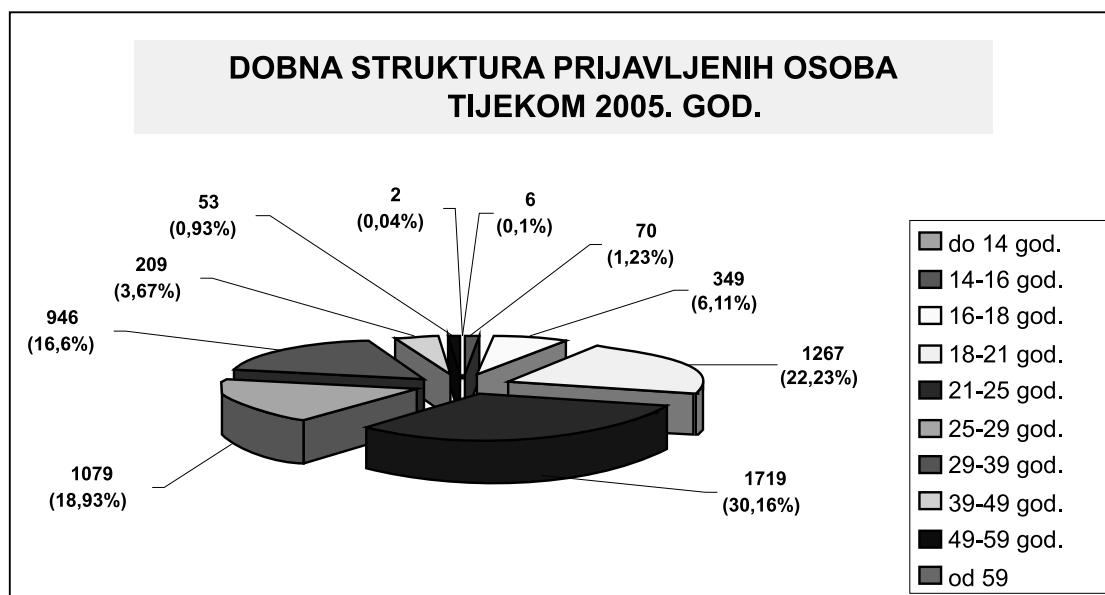
ŽIVOTNA DOB	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.
UKUPNO	6.495	6.576	5.685	5.339	5.700
DJECA DO 14.	7 (0,12%)	5 (0,09%)	2 (0,04%)	1 (0,02%)	6 (0,1%)
14.-16.	183 (2,81%)	152 (2,27%)	107 (1,88%)	67 (1,25%)	70 (1,23%)
16.-18.	913 (14,06%)	749 (11,22%)	531 (9,34%)	364 (6,82%)	349 (6,11%)
18.-21.	1.893 (29,15%)	1.935 (29,30%)	1.625 (28,58%)	1.295 (24,26%)	1.267 (22,23%)
21.-25.	1.828 (28,16%)	1.987 (30,22%)	1.686 (29,66%)	1.655 (31,22%)	1.719 (30,16%)
25.-29.	876 (13,50%)	904 (13,76%)	882 (15,53%)	956 (17,92%)	1.079 (18,93%)
29.-39	611 (9,41%)	683 (10,39%)	641 (11,28%)	774 (14,50%)	946 (16,6%)
39.-49.	159 (2,45%)	144 (2,19%)	176 (3,11%)	173 (3,24%)	209 (3,67%)
49.-59.	20 (0,31%)	29 (0,44%)	25 (0,44%)	34 (0,64%)	53 (0,93%)
OD 59.	2 (0,03%)	7 (0,12%)	8 (0,14%)	7 (0,13%)	2 (0,04%)

Tablica 1: Dobna struktura počinitelja kaznenog djela zlorabe opojnih droga u vremenskom razdoblju od 2001. do 2005. godine

Izvor: MUP RH (Interni podaci, Pregled temeljnih sigurnosnih pokazatelja i rezultata rada)

Radi boljeg uvida u dobnu strukturu prijavljenih počinitelja, dan je grafički prikaz 1, u kojem je prikazana dobna struktura prijavljenih osoba za 2005. godinu. Iz navedenog grafičkog prikaza vidljivo je da je tijekom 2005. godine u strukturi prijavljenih osoba bila najzastupljenija dobna skupina između 21. i 25. godine, postotni udio 30.16% (odnosno 1.719 prijavljenih počinitelja). Slijedi dobna skupina počinitelja između 18. i 21. godine s

postotnim udjelom do 22.23% (1.267 prijavljenih osoba), te skupina dobne starosti između 25. i 29. godina sa zastupljeničću od 18.93%, odnosno s prijavljenih 1.079 osoba.

Grafikon 1: Dobna struktura prijavljenih osoba tijekom 2005. godine

UDIO MALOLJETNIH OSOBA I MLAĐIH PUNOLJETNIKA U STRUKTURI PRIJAVLJENIH POČINITELJA PORADI POČINJENA KAZNENOOG DJELA ZLOPORABE OPOJNIH DROGA

Budući da je naglasak stavljen na zastupljenost maloljetnih počinitelja, u tablici 2 prikazana je zastupljenost maloljetnih počinitelja i počinitelja mlađih punoljetnika u ukupnoj strukturi prijavljenih počinitelja. Iz podataka u tablici se uočava trend pada zastupljenosti maloljetnih počinitelja u ukupnoj strukturi prijavljenih osoba radi počinjenja kaznenog djela zlorabe opojnih droga. Tijekom 2001. postotni udio maloljetnih počinitelja u ukupnoj strukturi iznosio je 16.87% maloljetnih osoba, dok je u 2005. zastupljenost maloljetnih osoba iznosila 7.35% maloljetnika. Iz navedenog prikaza vidljivo je da je došlo do značajnog smanjenja postotnog udjela maloljetnih osoba, uz napomenu da trend pada prati i pad u absolutnim brojevima (2001. prijavljeno 1.096 maloljetnika, 2005. prijavljeno 419 maloljetnika).

Iz podataka koji se odnose na mlađe punoljetnike, vidljiv je trend pada njihove zastupljenosti u cjelokupnoj strukturi prijavljenih počinitelja, s udjela od 29.14% u 2001. na udio od 22.22% u 2005. godini. Također je vidljiv i pad u absolutnim brojkama prijavljenih počinitelja mlađih punoljetnika.

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	UKUPNO (%)
MALOLJETNI POČINITELJI (14. - 18.)	1.096 (16.87%)	901 (13.70%)	638 (11.22%)	431 (8.07%)	419 (7.35%)	3.485 (11.70%)
MLAĐI PUNOLJETNICI (18. - 21.)	1.893 (29.14%)	1.935 (29.42%)	1.625 (28.58%)	1.295 (24.25%)	1.267 (22.22%)	8.015 (26.90%)
UKUPAN BROJ PRIJAVLJENIH OSOBA	6.495	6.576	5.685	5.339	5.700	29.795

Tablica 2: Udio maloljetnih osoba i mlađih punoljetnika u strukturi prijavljenih počinitelja kaznenog djela zlorabe opojnih droga u vremenskom razdoblju od 2001. do 2005. godine na području Republike Hrvatske

Izvor: MUP RH (Interni podaci, Pregled temeljnih sigurnosnih pokazatelja i rezultata rada)

Budući da se često vode rasprave o tome kako se sadašnjom kaznenom politikom "kriminalizira" mlađa populacija stanovništva, smatramo važnim osvrnuti se i na to pitanje. Kada saznaju da je počinjeno kazneno djelo, odnosno kada otkriju počinitelja, te prikupe sve potrebne obavijesti i dokaze, policijski službenici moraju o tome izvijestiti (kaznenom prijavom, posebnim izješćem) državno odvjetništvo. U Republici Hrvatskoj u pravilu važi načelo legaliteta pokretanja kaznenog postupka, uz mogućnost da se pod uvjetima propisanim Zakonom o kaznenom postupku primijeni načelo svrhovitosti (čl. 175. ZKP-a).

Navedeno načelo određuje da državni odvjetnik može odgoditi započinjanje kaznenog progona, ako je kaznena prijava podnesena za kazneno djelo za koje je predviđena novčana kazna ili kazna zatvora do tri godine, a djelo je nižeg stupnja krivnje, te kod takvog djela razmjeri štetnih posljedica ne nalažu javni probitak kaznenog progona. U slučaju da se radi o maloljetnoj osobi, primjenjuju se odredbe iz članka 63. Zakona o sudovima za mladež koji propisuje da za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora u trajanju do pet godina ili novčana kazna, državni odvjetnik može odlučiti da ne pokrene kazneni postupak iako postoji osnovana sumnja da je maloljetnik počinio kazneno djelo, ako smatra da ne bi bilo svrhovito da se vodi postupak prema maloljetniku s obzirom na narav kaznenog djela i okolnosti u kojim je djelo počinjeno, prijašnji život maloljetnika i njegova osobna svojstva. Odluku o nepokretanju postupka državni odvjetnik može uvjetovati podvrgavanju maloljetnika postupku odvikavanja od droge i drugih ovisnosti. Primjena navedenog postupka (neformalni kazneni postupak uz primjenu posebne obveze odvikavanja od droge) ima opravdanje osobito kada se iz prikupljenih podataka uočava pojava, da se mahom maloljetne osobe prijavljuju za počinjenje kaznenog djela iz stavka 1. članka 173. KZ-a (nedozvoljeno posjedovanje), odnosno kada su zatećene u neovlaštenom posjedu manjih količina opojne droge, pretežno za vlastitu uporabu. Treba napomenuti da je od uvođenja inkriminacije "posjedovanja opojnih droga" prvih nekoliko godina došlo do povećanja broja evidentiranih osoba koje su počinile kazneno djelo zlorabe opojnih droga, pa tako i broja prijavljenih maloljetnika, odnosno mlađih punoljetnika. No navedeni institut omogućava da se prema počiniteljima kaznenog djela iz stavka 1. članka 173. KZ-a, po odluci državnog odvjetnika primjeni načelo svrhovitosti. Ono se naročito primjenjuje spram maloljetnika, odnosno mlađih punoljetnika.

Sumirajući u svezi s navedenim mišljenjem, smatram da trenutna kazneno-pravna regulativa omogućava počinitelju (pritom pretežno mislim na počinitelje iz st. 1. čl. 173. KZ-a), da nakon što shvati ozbiljnost i težinu svog djela, te ukoliko ispunii određene obveze, izbjegne daljnji kazneni progon i negativne inkriminacije svog čina.

STRUKTURA PRIJAVLJENIH MALOLJETNIH OSOBA POČINITELJA KAZNENOG DJELA ZLOPORABE OPOJNIH DROGA S OBZIROM NA OBLIK POČINJENJA KAZNENIH DJELA

U radu je prikazana i struktura prijavljenih maloljetnih osoba - počinitelja kaznenog djela zlorabe opojnih droga s obzirom na oblik počinjenja kaznenog djela. Radi jasnijeg prikaza u tablici 3 izdvojeni su počinitelji iz stavka 1. članka 173. KZ-a. Također su izdvojeni počinitelji kaznenog djela iz stavka 2. do 6. spomenutog članka (neovlaštena proizvodnja, prerada, prodaja, kupnja opojnih droga, neovlašteno nabavljanje, pravljenje ili davanje na uporabu opreme, materijala ili tvari namijenjenih za proizvodnju opojnih droga, navođenje na trošenje, odnosno na bilo koji način omogućavanje drugome da troši opojnu drogu).

U promatranom vremenskom razdoblju približno je 90% posto maloljetnih osoba prijavljeno za kazneno djelo iz stavka 1. (nedozvoljeno posjedovanje opojnih droga). Navedeni omjer nije karakterističan samo za prijavljene maloljetne osobe. Radi usporedbe prikazan je podatak da je u strukturi ukupno prijavljenih osoba omjer gotovo identičan, odnosno da je približno 90% svih počinitelja prijavljeno za počinjenje kaznenog djela iz stavka 1. članka 173. KZ-a. Ako promatramo strukturu prijavljenih kaznenih djela iz članka 173. KZ-a, a ne više strukturu prijavljenih osoba za to kazneno djelo, omjer je bitno drugačiji. Kaznena djela iz stavka 1. članka 173. KZ-a u ukupnom zbroju prijavljenih kaznenih djela sudjeluju s približno 70%, dok 30% prijavljenih kaznenih djela čine ona iz stavka 2.-6. članka 173. KZ-a (možemo ih nazvati složenim oblicima počinjenja).

	2002.	2003.	2004.	2005.	UKUPNO (%)
PRIJAVLJENO MLT: OSOBA	901	638	431	419	2 389
čl. 173. st. 1.	811 (90.00%)	566 (88.70%)	378 (88.70%)	377 (90.00%)	2 132 (89.25%)
čl. 173. st. 2.	90 (10.00%)	72 (11.30%)	53 (11.30%)	42 (10.00%)	257 (10.75%)

Tablica 3: Struktura prijavljenih maloljetnih osoba počinitelja kaznenog djela zlorabe opojnih droga s obzirom na oblik počinjena kaznenog djela u vremenskom razdoblju od 2002. do 2005. godine

Izvor: MUP RH (Interni podaci, Pregled temeljnih sigurnosnih pokazatelja i rezultata rada)

UDIO KAZNENIH DJELA ZLOPORABE OPOJNIH DROGA MALOLJETNIH OSOBA U STRUKTURI UKUPNO PRIJAVLJENIH KAZNENIH DJELA

Kako bi se bolje prikazala zastupljenost problematike zlorabe opojnih droga u ukupnom kriminalitetu maloljetnih počinitelja u tablici 4 prikazan je udio kaznenih djela zlorabe opojnih droga maloljetnih osoba u strukturi ukupno prijavljenih kaznenih djela maloljetnika. Iz tablice je vidljivo koliko su ukupno kaznenih djela počinili maloljetnici tijekom vremenskog razdoblja od 2001. do 2005. godine, te koliki je udio kaznenih djela zlorabe opojnih droga. Iz navedenih podataka proizlazi da je u navedenom vremenskom razdoblju došlo do pada udjela kaznenih djela zlorabe opojnih droga s 27.71% 2001. na 16.14% 2005. godine. Navedeni pad udjela prati i pad u absolutnim brojevima, te je vidljiv trend pada prijavljenih kaznenih djela zlorabe opojnih droga koja su počinili maloljetnici s 1.490 kaznenih djela počinjenih tijekom 2001., na 593 kaznenih djela tijekom 2005. godine.

Predočena tablica potvrđuje da su u ukupnom kriminalitetu maloljetnika i dalje najzastupljenija kaznena djela protiv imovine, te je vidljiv lagani trend rasta zastupljenosti udjela promatranih kaznenih djela.

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.
UDIO KD MLT. U UKUPNOM KRIM.	6,87%	5,73%	4,77%	4,66%	4,59%
UKUPNO KD MALOLJETNIKA	5.379	4.464	3.838	3.983	3.674
UDIO KD IMOVINE	3.281 (60.99%)	2.564 (57.44%)	2.309 (60.16%)	2.775 (69.67%)	2.416 (65.75%)
UDIO KD DROGA	1.490 (27.71%)	1.173 (26.28%)	874 (22.77%)	558 (14.00%)	593 (16.14%)

Tablica 4: Udio kaznenih djela zlorabe opojnih droga maloljetnih osoba u strukturi ukupno prijavljenih kaznenih djela

Izvor: MUP RH (Interni podaci, Pregled temeljnih sigurnosnih pokazatelja i rezultata rada)

POČINITELJI I POČINJENA KAZNENA DJELA ZLOPORABE OPOJNIH DROGA NA PROSTORU TZV. ZONE ŠKOLA

Budući da je naglasak analize na maloljetnicima i zlorabi opojnih droga, važno je predočiti i podatke Ministarstva unutarnjih poslova, Odjela općeg kriminaliteta, Odsjeka maloljetničke delinkvencije koji se odnose na mjesto počinjenja kaznenog djela zlorabe opojnih droga, primjerice tzv. zone škola. Iz tablice 5 vidljiv je pad prijavljenih kaznenih djela zlorabe opojnih droga počinjenih na prostoru zona škola (128 kaznenih djela počinjenih u 2001., 67 kaznenih djela počinjenih u 2005. godini). Ovo prati i pad broja prijavljenih počinitelja (104 prijavljene osobe 2001. godine, 60 prijavljenih osoba 2005. godine).

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.
UKUPAN BROJ PRIJAVLJENIH OSOBA	6.495	6.576	5.685	5.339	5.700
UKUPAN BROJ KD	8.609	8.717	7.992	7.529	8.186
BROJ PRIJAVLJENIH OSOBA ZONA ŠKOLA (% UDIO)	104 1.6%	121 1.84%	136 2.39%	67 1.25%	60 1.05
KD POČINJENA NA PROSTORU ZONA ŠKOLA (% UDIO)	128 1.48%	138 1.58%	152 1.90%	81 1.07%	67 0.81%

Tablica 5: Prikaz počinitelja i kaznenih djela zloporabe opojnih droga počinjenih na prostoru zone škola za razdoblje od 2001. do 2005.

Izvor: Odjel općeg kriminaliteta, Odsjek maloljetničke delinkvencije, MUP RH

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Iz prikupljenih i obrađenih podataka koji se odnose na prijavljene počinitelje kaznenog djela iz članka 173. KZ-a u razdoblju od 2001. do 2005. godine na području Republike Hrvatske, vidljiva je njihova struktura s obzirom na životnu dob u trenutku počinjenja navedenog kaznenoga djela. Uočava se trend pada postotne zastupljenosti počinitelja starosti od 18. do 21. godine u ukupnoj dobroj strukturi počinitelja (pad udjela s 29.15% 2001. godine na 22.23% 2005. godine). Pad udjela pratio je i pad u absolutnim brojevima prijavljenih počinitelja te dobne skupine (1.893 počinitelja prijavljeno 2001. godine, 1.267 počinitelja prijavljeno 2005. godine).

Također se uočava trend pada zastupljenosti maloljetnih počinitelja u ukupnoj strukturi prijavljenih osoba radi počinjenja kaznenog djela zloporabe opojnih droga. Tijekom 2001. postotni udio maloljetnih počinitelja u ukupnoj strukturi iznosio je 16.87%. U 2005. godini zastupljenost maloljetnih osoba iznosila je 7.35%. Vidljivo je da je došlo do značajnog smanjenja postotnog udjela maloljetnih osoba u ukupnoj strukturi prijavljenih počinitelja, uz napomenu da predmetni trend pada prati i pad u absolutnim brojevima (2001. godine prijavljeno je 1.096 maloljetnika, 2005. godine prijavljeno je 419 maloljetnika).

S obzirom na oblik počinjenja kaznenog djela u promatranom vremenskom razdoblju (2001.-2005.), približno 90% posto prijavljenih maloljetnih osoba prijavljeno je za članak 173. stavak 1. KZ-a. Navedeni omjer nije karakterističan samo za prijavljene maloljetne osobe. Radi usporedbe donosimo podatak da je u strukturi ukupno prijavljenih osoba omjer gotovo identičan, odnosno da je približno 90% prijavljenih počinitelja prijavljeno za počinjenje kaznenog djela iz stavka 1. članka 173. KZ-a.

Problematika zloporabe opojnih droga može se pratiti i kroz opći kriminalitet povezanim uz maloljetne osobe, odnosno kroz udio kaznenih djela zloporabe opojnih droga u strukturi ukupno prijavljenih kaznenih djela koja su počinile maloljetne osobe. Iz prikupljenih podataka vidljivo je da je u navedenom vremenskom razdoblju došlo do pada udjela kaznenih djela zloporabe opojnih droga s 27.71% 2001. godine na 16.14% 2005. godine. Navedeni pad udjela prati i pad u absolutnim brojevima, te je vidljiv trend pada prijavljenih kaznenih djela zloporabe opojnih droga maloljetnih počinitelja, s 1.490 počinjenih tijekom 2001. godine, na 593 počinjenih tijekom 2005. godine.

Zaključujemo da je prema statističkim pokazateljima koji se odnose na strukturu kazneno prijavljenih osoba radi počinjenja kaznenog djela zlorabe opojnih droga iz članka 173. KZ-a., značajno smanjen udio maloljetnih osoba u predmetnoj strukturi. Ovo vrijedi kada govorimo o trendovima kriminaliteta vezanog uz zlorabu opojnih droga, odnosno o trendovima koji ukazuju na rast ili pad prijavljenih počinitelja spomenutog kaznenog djela.

Referat izložio: Željko PETKOVIĆ*

---

* mr. Željko Petković, Odjel kriminaliteta droga, Ravnateljstvo MUP-a RH.